

tande och underhållande af *en akademisk adjunktur i Nordiska språken vid universitetet i Upsala.*
Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1870.

J. O. Leffler.

N:o 116.

Af Herr P. Engman: Om borttagande ur 1864 års strafflag af vatten och brödstraffet samt denna straffurts ersättande med tvångsarbete.

Vid genomläsande af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till innevarande Riksdag finner man med vemod att förslagsanslaget till fångars vård och underhåll för ett år inom riket är upptaget och föreslaget att utgå med icke mindre än en million trehundredratusen R:dr R:mt. utom diverse andra anslag till ej obetydliga belopp, såsom till uppförande af palatslika fängelsebyggnader, hvaraf ett sådant är under byggnad i staden Westervik, utom det att blicken mötes af en sådan byggnad i minst hvarje residensstad; alltså och i betraktande deraf att kostnaderna för fångars vård och underhåll betydligt ökat sig sedan 1864 års strafflag började tillämpas, och skola, om dessa utgifter fortgå att öka sig på samma sätt, innan kort dessa uppgå till mera än Statskassan rimligen förmår utgifva i och för dylika saker. Tiden torde därför vara inne att tänka på någon utväg för att få dessa utgifter att nedgå åtminstone något. Vid innevarande riksdag är, så vidt mig kunnigt är, redan väckta trenne motioner, dels om vatten och brödstraffets förvandlande till enkelt fängelse, dels om detta straffs

upphörande vid förvandling af fylleriböter, dels ock om nedsättning i transportkostnaden för fångar, då de skola forslas till ransaknings eller bestraffnings undergående. Detta är visserligen väl och godt och har hvar för sig sina skäl för bifall; men jag föreställer mig att man borde kunna gå ett steg ännu längre och utbyta straffarten vatten och bröd emot något annat, synnerligast på landet, der det oftast är ganska långt till fängelset och förorsakar allt för stora kostnader för fångars forslande för undergående måhända i de flesta fall af endast några dygns vatten och brödstraff, som i många fall af fångarne betraktas som ett narrverk. Om man kastar en blick på Fångvårds-styrelsens berättelse för år 1867, så befinnes antalet af dem, som undergått vatten och brödbestrafning, hafva utgjort 3,599, deraf 1,357 undergått 3 dygns, och endast 8 20 dygns sådan bestrafning; utgörande strafftiden i medeltal $5\frac{1}{10}$ dygn för hvarje person. Kostnaden ensamt för denna forsling, dervid en väglängd af 71,840 mil blifvit tillryggalagd, eller i medeltal omkring 20 mil för hvarje person och i penningar till 54,339 R:dr R:mt, utgör i medeltal 15 R:dr 27 öre för hvarje person. Dertill kommer kostnaderna för fångarnes underhåll på häktet, som ej äro några småsummor, äfvensom för bevakning, kläder m. m., men ej nog härmed, i min hemort eller längst upp från mitt komitentskap till Hernösand, der fängelse finnes, är 27 à 30 mil, och det kostar mången gång Staten öfver 100 R:dr, för att få en fånge afstraffad med 3 dygns vatten och bröd. Är det klokt att längre så fortfara? Jag tror det ej! Det ligger dessutom något oegentligt deruti att afbörda sig en skuld genom att äta och dricka. Enklare synes mig vara att denna afbördades genom arbete inom den sakfälldes hemort, synnerligast der fängelse ej finnes på nära håll att tillgå. Man skulle kunna ställa den sakfällde under kommunalnämndens, länsmannens eller fjerdingmannens uppsigt och gerna låta honom aftjena genom lämpligt arbete för kommunens räkning om det ock vore 4 R:dr per dag, något som ungefär tycks motsvara hvarje dygns vatten och bröd. Den till böter fällde behöfde då ej forslas till fängelset och der behandlas som en grof brottsling, och Statskassan skulle säkerligen årligen hafva i behåll genom inbesparad fångforsling 60 à 80,000 R:dr R:mt. Nu gällande strafflag innehåller dessutom att då böter skola förvandlas, skall detta ske af Konungens Befallningshafvande, sedan utredt är, om den sakfällde eger tillgång eller ej. Då domaren blifvit tillerkänd rättigheten att bestämma straffets storlek, så nog borde han ock kunna tillerkännas rättigheten att säga i sitt utslag att den sakfällde i händelse af bristande tillgång till böter skall undergå det eller det straffet i stället. Med anledning af hvad jag nu anfört vågar jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen beslutar den ändring uti 1864 års strafflag att, der tillgång till böter hos den sakfällde saknas, dessa må i stället för straffarten vatten och bröd få aftjenas genom lämpligt arbete inom den sakfälldes kommun åtminstone, då denna ej utgöres af stad, der fängelse finnes att tillgå, samt att domaren må ega böterna förvandla.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1870.

P. Engman,
från Wester-Norrlands län.

N:o 117.

Af Herr P. A. Bergström: Om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t att en författning måtte utfärdas i fråga om beskaffenheten af och tillsynen å ångkittlar och ångpannor till förekommande af olyckshändelser genom desammas begagnande.

Sundhetspolitien i allmänhet och särskildt den del deraf, som afser att skydda den enskilde och hans kroppsliga välbefinnande mot faror, hvilka han af egen kraft icke förmår afvärja, har hittills i vårt land föga blifvit bearbetad. Företrädesvis gäller detta i fråga om de särskilda näringar och yrken, hvilkas utöfvande medför våda för deri anställda arbetares och närboendes lif och helsa. Sistomförmälda afdelning af sundhetspolitien, hvilken tillika utgör en del af säkerhetspolitien, kommer säkerligen att förr eller sednare blifva föremål för en systematisk lagstiftning, hvilken finnes